

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SZVOBODA JÓZSEF könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap minden szerdán Kéziratok nem adunk vissza.	FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ügyvéd.	Nyitóléri cikkeik soronként 40 fill.-ért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Ismeretlen czégek hirdetési díja előre fizetendő. Hirdetési díjak a legelőszóbban számítatnak.
---	--	--	---	--

Munkásaink biztosítása.

Közismeretű dolog, hogy a székelyföld nagy kiterjedésű erdősegeiben a nagy számú faipari vállalatokban dolgozó székely munkások a foglalkozás természeténél fogva nagy mértékben ki vannak téve különféle baleseteknek és szerencsétlenségeknek a minden évben igen sok munkás pusztul el, vagy lesz nyomorékká úgy ezen, mint a székelyföldön ültőt összes többi foglalkozási ágakban is, szaporítva a kereséktelenség és a gyámszolgálatlan hátrahagyott özvegyek és árvák számát.

Ezen a bajon hivatva volna segíteni az 1900. évi XVI. t. cz. s az 1902. évi XIV. t. cz. alapján létesített „Országos gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár” intézménye, melynek azonban a székelyföldi munkások között csak elenyészően kevés tagja van, s a legtöbb azt hírből is alig ismeri, dacára annak, hogy fölhívásokban, képes ábrázolatokban pár év óta mindent elkövet a hatóság eme jótkönyv állami intézmény ismertetésére.

A n. kir. földművelési miniszter székelyföldi kirendeltsége, illetve marosvásárhelyi intézsége, hogy az érdeklődést a segélypénztár iránt felkeltsse, még a múlt évben felhívta mindama erdő és fűrészvállalatok tulajdonosait, amelyekben székely munkások dolgoznak, hogy munkásaikat baleset ellen ők maguk biztosítsák.

E felhívásnak azonban nem volt az az eredménye, hogy székelyeink a azok

családjaikkal sorsát a nehéz munkában őket fenyegető veszélyekkel szemben biztosítva lehetett volna látni.

Ezért a székelyföldi kirendeltség felhatalmazást kért a földművelési minisztertől arra, hogy ez évben irathassa be tagul a segélypénztárba az erdei munkával foglalkozó székelyeket, azon számításból kiindulva, hogy egy évi tapasztalatai okvetlenül meg fogják győzni a munkásokat arról, hogy mennyire a saját és családjaik érdekében fekszik a biztosításukról való illető gondoskodás a jövőre önmaguk fogják magukat biztosítani.

A földművelési miniszter a kirendeltségnek megadta a felhatalmazást, amely ezáltal azon helyzetbe jött, hogy az egyenkénti évi biztosítási díjat, 1—1 koronát székely munkásaink helyett a kirendeltség pénztárából megfogja fizetni.

A kivételre nézve azonban a kirendeltségnek támogatására lévén szüksége, humánus és valóban a székelynép telte fontos érdekeit e nemben csak akkor képes kellően istápolni, ha az összes köznégi előjárók neki segítségére lesznek.

A segítség legelőszóbb abban állana, hogy a munkások náluk a munkás igazolvány kiállítására végett jelentkeznek, ugyanakkor írják be őket az országos gazdasági munkás és cselédsegélypénztár rendkívüli tagjai közé s a beírtak névjegyzékét minden hó végén küldjék meg a miniszteri kirendeltségnek, honnan a beíratásért egyenként járó egy korona díj a névjegyzékbe felvett munkás után címlikre azonnal kifog utaltatni.

Hisszük tehát és megvagyunk győ-

ződve arról, hogy minden köznégi előjáróság a székelyföldi kirendeltséget ezen hazafias és áldozatkész törekvésében teljes jóakarattal fogja támogatni s ezzel a munkásnépnek baleset következtében beállható nyomora enyhítésére igyekezik közreműkölni.

Legujabb.

A „Csiki Lapok” eredeti táviratát.
Budapest, febr. 28. d. u. 2 óra 30 perc.
Csikszereida, febr. 28. d. u. 3 óra 30 perc.

Újabb politikai hírek.

Félhivatalosan jelentik, hogy a Wekerle, Csiky és a Tisza legközelebb történő bécsi kihallgatásáról illetékes helyen mitsem tudnak. Ugyszintén megegyeznek ama hírt, hogy Perczel volt házelnök lemondani szándékoznék mandátumáról.

Kinevezés.

A király Boheczel Sándor koczvári törvényszéki jegyzőt a bánlyahunyadi járásbírószághoz és László Márton deési törvényszéki jegyzőt a nyárádszeredai járásbírószághoz albírókká nevezte ki.

Kossuth és Zichy nyilatkozata.

Mai lapokban Kossuth Ferencz és Zichy Nándor gróf nyilatkozatot tesznek közzé, melyek szerint Kossuth Zichyt csupán udvariasságból látogatta meg és nem azért, hogy vele politikai dolgokban bármire nézve is megállapodjék.

A helyzet.

A politikai helyzetben ma 2 óráig semmi újabb esemény nem történt. A

pártkörökben kevés képviselő jelent meg, mert nagyrészüik vidéken tartózkodik.

Gorkij szabadrábon.

Gorkijt tegnap tizezer rubel biztosíték ellenében szabadon bocsátották, a biztosítékot egy moszkvai gyáros tette le. Gorkij tartózkodási helyül Rigát jelölték meg.

Cselédközvetítés.

(Folyt. és vége.)

E nagyérdemű közleményt írja szives engedelmével „Csiki Gazda”-nak a legutóbbi megjelent számából vettük át.

A cselédek sorsa miatt aggódo és folyton lelkesedő hazafiak jajtása miatt, állandóan jönnek Magyarországra különböző vidékeiről a tudakozások és megkeresések azok közvetítésére, de az ajánlott bérlek a kereső viszonyai szerint oly alacsonyok, hogy azért itt helyben sem lehet cselédet fogadni.

Külföldben is főlöszóbb a cselédinvázió érdekében már valami új szervezeten törni a fejüket, mert a cselédpénzesség túlnok waggonszámra vonul az ország más vidékei felé. Az ország nagyobb és kisebb városai már bőszóggesen el vannak árasztva székely cselédekkel. Ez érdekében már nincs szükség mesterséges közrehatásra.

Ezekkel szemben mindig és mindig a kivándorlást szeretik magának felvenni a emberek, nemigen szokott indulni minden ideirányuló mozgalom. Hát ez mindig megjár utes beazédek és hazafias szöszóknak, meg is szokta tenni a hatást, de azért, ha ugyan van kivándorlás — és az nem néphullámozás — azt ezzel a cselédközvetítéssel, még csak egy perczig sem lehet megakadályozni, sőt még mérsékelni sem. Annak oka mélyebb és lényegesebb közgazdasági okokban rejlik, hogysem azt eféle természetellenes, apró-cseprő vásári kiadálással meg lehetne szüntetni. Véleményemet a kérdésről már sokszor elmondtam. Most nem akarom ujából ismétlni. Legfennebb azt említem fel, hogy amíg a Székelyföld Oláhországgal közvetlen határos lesz s amíg a székely életvalóság és használatosabb lesz az oláhnál és míg Oláhországban nagyobb bért adnak a székely cselédnek és napszámotnak, mint Magyarországon, addig semmiféle hazafias frázisokkal nem lehet a székelyt visszatartani attól, hogy akár szépszószóval, akár szöszke Oláhországba ne menjen és ott pénzt ne kereszen. Valameddig ezek a viszonyok meg nem változnak s a Székelyföldön jobban nem érzi magát a székely, addig mindig felkeresi Oláhországot. Szerintem jól teszi, mert százával tudnám felsorolni azokat a székelyeket, akik itthon eladósodnak s Oláhországból hozott pénzen menekülnék meg adósságnoktól.

Tudás dolog ilyen nagy jelentőségű közgazdasági kérdést amolyan apró eszközökkel akarni orvosolni. Hiszen a legelemből fokon álló ismerettel is lehet látni, hogy a szomszéd oláh paraszt munkás osztályának sokkal jobb dolga van otthon, mint nálunk a székelynek; mert ha ellenkezőleg állana, azok jönnének hozzánk s nem a miénk menének hozzánk, lévén a Székelyföld épen olyan messze Oláhországtól, mint Oláhország a Székelyföldtől. Avagy talán az oláh paraszt jobban szereti hazája földét, mint a székely a magáét?

Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a székely cselédség ügyében valamit kell, de nem egyoldalúan csak a cselédnek érdekében, hanem egyáltalán a gazdák érdekében is.

A közérközőknek a székelyföldön beállott teljes hazafias, sőt népnöknek minden erkölcsi érzékűből való teljes kivételzése, legelőszóbban a cselédségben és a napszámot osztályon nyilvánul. Sajnosan esik látunk, hogy manapság a jó cselédnek még a hire is kiveszett. Olyan cselédet, mely a gazda családja tagjainak tekinteténél magáét ennek folytán a gazdája érdekét tartaná előbbvalónak az idegenéét, már képzelni sem tudunk. Örvendünk az olyan cselédnek, amelyik nem mutatja magát a gazda legveszedelmesebb szöszóval ellenszöszógnak. Mikor a nöcselédet vágyainak netovábbja a szöszóval dajka állapot, s mikor ezt az állapotot már nem szöszógnál, hanem törekszik rá, mert havi 30—40 korona bérre van kiltatása, ez és a vele kapcsolatos körülmények már sokkal komolyabb burok pengetésére kell szöszóznözzenek, mint ami a cselédközvetítés hasznában kiltatásba jöhet.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZAJA.

A barátok.

Írta: KRITSA RÓZA.

Elviláttatok voltak egymástól, sziveiket a legizsabb szeretet füzte öszó. mely erzelem még gyermekkorukban keletkezett. Örömeiket megosztották egymással s együtt busogtak, ha valamelyiket szomorúság érte.

Az élénk, vigkedélyű Mariska szerette a sajnos életet s csillogni vágyott. Lenke ábrándos természetű, csendes, komoly leány volt s ideálért hevült, de ellentétes természetük dacára, mindig megtudták egymást érteni. Csak akkor merült fel nézeteltérés köztök, midőn életüknek forduló pontjához értek.

Dunapelt szép leányok voltak s hamar akadt mindkettőnek kérője. Mariska habozás nélkül igézte oda keszt a 45 éves gazdag nagy birtokosnak. Vágya teljesülést nyert: szerény helyzetét pazar életmóddal cserélheti föl; kényelem, léség fogja körül venni s kedvére kivetheti részét az élvezetekből. S minthogy nála a szív érzelmek nem jöttek számítás alá, csodálkozott afölött, hogy Lenke kiköszószta a szintén gazdag kérőt a kifejezést adott Lenke előtt rosszálásának.

Az ideális érzelmű Lenke viszont ugyan helytelenítette a Mariska elhatározását és lebeszölni igyekezett barátinóját arról, hogy szerelem nélkül életét egy férfhez kösse, mert szerinte az arany csillogó hideg fénye mellett, üres szívvel élni, nem nyújt boldogságot; azt föltalálni csak a kölcsönös szerelemben lehet, ha kunyhóban kell is lakni.

Mariska nevetve jegyzte meg:

— Ábrándozás az élet megfontója.
Lenke szelíden igyészott:
— Adja Isten, hogy lépésedet ne legyen okod megbánni.
Ezzel utjaik elváltak.

Mariska vígan élte világát. A kis városban, mely hely föszószólte szülőhelyét, első szerepet játszott. Ferje igen jó ember volt, minden kívánását teljesítette. A világlátásokat látogatta s minden évben, hol egyik, hol másik furdón nyaralt, feltűnést kelto gazdag öltözökeivel. S habár szerelem nélkül ment az idős férjhez, de a gazdag nagy birtok mellett kielégíthetto azon vágyát, hogy csilloghasson.

Lenke föltalálta ideálképét egy költői lel kültői csinos ifjú személyében, ki vizont szerelemre gyuladt a bájos szép leány iránt. Sziveiket kieserélték a midőn az ifjú, tanulmányait bevégezendő, bucsut vett Lenkétől, örök hűséget fogadtak egymásnak.

A hűség fogadalmat egyik sem szözte meg és meg sem lettek egymásé.

A jó Isten úgy végzett fölöttük, hogy itt a földön ne egyesülhessenek s az élők sorából kiszöszólté az ifjut.

Ez a vesztözög mély gyász volt a Lenke szívének. Évekig szöszószódt bus komorságban. Szöszóli a legrosszabból tartották; de végre sorába belenyugodott.

Talán az égből jött neki a sugallat, hogy fájó felkönek bus gondolatait tegye le papírra és tollal vett kezébe. Ez enyhülést szerzett neki.

Minél töböt írt, mind jobban oszoltak lelkeről a bánat ösöt föllegel s gyönyörtelen haladt előre a szép irodalom mesején.

Ha enyhe nyári alkonyaton virágos kis kert-

jének lugasában üldögél, hol egykor a szeretett ifjunak érzelmeltjes leveleit olvasta s építette jövő boldogságának aranyos fellegvárát, lelke visszaáll a letűnt boldog multba s amint a szelíd hold megegyészöti a tájat s halkán, lágyan susog a langy esti szöszó, látni véli őt, amint reá tekint és úgy képzeli, mintha így szöszólna hozzá: Bizom benned, hogy hű leszszó hozzá s nem ajándékozod máának a szívedet. Igaz szerelemért elvárom ezt Lenkém; s a lelkeink majd fönn egyesülni fognak!

És Lenke hű maradt szerelméhez.

Évek multán Mariskának gyakran eszébe jutottak a Lenke szöszóai, kinek a boldogságról más fogalma volt, mint neki. Most látta be, hogy igazza volt barátinójának, midőn azt mondta: „Az arany csillogó, hideg fénye mellett, üres szívvél élni, nem nyújt boldogságot.” Gazdagságával hűségét kielégíthetto, de ha a mulatságokból hazatérve, lerakta ékszereit s pompás öltözékeit, ugyérezte, hogy szerelem nélkül az élet kopár sivatag.

Habár Lenke az élet útján egyedül haladva, nem élvezhette a családi élet örömeit, de azért megegyézetten töltötte napjait. Lenke gyönyört talált a munkálkodásban. Szellemi szöszóltéi, mint a jó gyermekek s elhunyt kedvesének emlékezte és a remény, hogy majd az örök hazában vele egyesülni fog, édes érzéssel töltöte el szívét s nem érezte az élet sivárságot.

A boldogságot egyik egyben, másik másban véli föltalálni. Némelyeket öszökyégek boldogítanak, míg másokat, kiket a teremő pazarul alkalmazott ajándékaival, semmi nem elégíti ki. Szerintem a boldogságot a hangulat szerzi meg. Lelkiállapotunktól függ, hogy boldognak, vagy boldogtalannak érezzük magunkat.

Még vagyok győződve róla, hogy ideális gondolkodásnak az ilyen bajok láttára, mindjárt valamely cselekedéskérdésre, vagy tanfolyamokra gondolnak, melyekkel a bajokat orvosolni képzelték. Történet is már sok kísérlet az irányban, természetesen minden eredménnyel. Én nem tehetek róla, de őszintén be kell valljam, hogy az ilyen módszerekkel nem tudok rokonszenvezni, azokat a valódi cél érdekében csak kábítószereknek tartom, melyekkel csak a lelkiismeretünket akarjuk elaltatni. Azért a cselekedés megoldásánál a gazda érdekeit sem tartom egészen figyelmen kívül hagyani, mivelből azt tartom, hogy akár a cselekedésvizsgálat, akár törvényhozás külön intézkedés alapján, az így olyképen volna rendezendő, hogy mindkét érdeklődő megővőssék a maguk intézkedéseinek a székelyföldi különleges viszonyoknak a megfelelője. A cselekedésvizsgálat pedig nem a cselekedés, sem a gazdák érdekében szükségesek nem tartom.

T. Nagy Imre.

Tea-estély.

A Csiksomlyói Jótékony Nőgyesület saját pénztára javára 1905. február 26-én a gimnázium rajztermében fényesen sikerült, műsoros tea-estélyt rendezett.

Ez alkalomból kifolyólag örömmel üdvözlik az Egyesület vezetőit, hogy — bár hosszú szünetelés után, de az eddigiektől sokkal nagyobb lelkesültséggel fogott ismét a szokásos estélyek rendezéséhez, melyek nemcsak a közönségnek nyújtanak kiváló szórakozást, hanem a humanus célt szolgáló egyenlítő pénztárát is gyarapítják. Ebben a tekintetben legnagyobb érdeme Pál Gáborné öngyógyásának „A Csiksomlyói Jótékony Nőgyesület” elnököknek van, aki teljes odaadással és eréllyel már régóta azon fáradozik, hogy az Egyesület a pozitív haladás terére lépve, minél nagyobb munkásságot fejtson ki.

Ilyen irányú törekvés eredménye volt a szombat estély, melyről csak röviden szólhatunk a amely egy nagyobb városi, fényes keretbe is jól beültetve. Ezzel nem azt akarjuk mondani; mintha Somlyóval nem volnánk megelégedve és mintha rosszul esnék a csikszerepai, fejlettség izlett (honny sőt qui mal y pense!) közönség részéről a somlyói törekvések felé irányuló mellőzés, hanem azon utópikus óhajainkat szeretnők sejtetni, vajha még nagyobb érdeklődés mellett tágasabb helyiségek és biztonságos talajon rendezésére az Egyesület estélyeit. Biztosabb talajon — mondjuk — mert a gimnáziumi rajztermék az a sajátága van, ami a Lánchídoké. Hangszerelemet rögtön közltem is a matematikafizika egyik kiváló tanárával, aki aztán szíves volt előre eszközölni a számítás alapján megnyugtató. Leszakadástól nem kell tartanunk. S elvégre is — ha a legrosszabb esetbe kerülünk ismét a számításba — mi a teremnek igen szerencsés pontján, a szélén ülünk s mivel zuhanás közben mi kerülünk felül, nagyobb baj bennünk nem esnék; legfőkébb lábunk vagy nyakunk törnek ki.

A műsor minden pontja kiválóan sikerült. Milyen művészi a főként a nők részéről mennyi kedveses! Szeretném parfümbe mártani tollamat, hogy méltó anyaggal jellemezhessem a szereplőket. De ah! csak szürkő nyomdacsétek áll rendelkezésemre.

Dományócz András kiváló technikával előadott begedzősólója után Végerné Földes Anna öngyógyása lépett a podiumra. Főlépés, hangjának melodija s a lélek legkegyesebbjének, az arczjátékának természetessége teszi az ő művészi előadását eredetivé. A közönség szemében fr-lelcsillanó könnyek voltak tann (s ez a legzsebb kritika), hogy milyen őszinte érdeccel szavalta a költeményt. Makai Emilnek „Szereplő” című monológját Bocskor Ilonka páratlan kedvességgel adta elő.

A tapasztalatlan bakus naivságának az ebből következő ártatlan tévedések szerepét dicőretmenetében játszani nem is lehetett volna. A program legutolsó pontja a „Lánykerő” című egy telvonásos népszimű volt mely az ilyenfajta művek sorában a gyengébbek közé tartozik. Sem helyzete, sem cselekvésménye nincs a ezek hiányában meséről és nyelvről beszélni nem is lehet. Ezt a közönséges témája darabot igen szép sikerrel adták a szereplők.

Bocskor Irma k. a. a Sugár Kata szerepét oly érdeccel és ritka páthosszékültséggel alakította, hogy azt néhány dicőrel szóval ki sem lehet fejezni. Szép énekeit élvezettel hallgatta a közönség. A női szereplők közül még különösen kitűnt Szilávik Ferencné öngyógyása Panna szerepében, aki már kellemes megjelenésével tapera ragadta a közönséget; továbbá Bogáthy Ilonka, aki kedves Sáriájával a hallgatókat lebilincselte. Tóth Gizike és Végerné Rózsika kis szerepeiket szintén igen jól adták. A férfi szereplők közül különösen Zsógon Géza az öreg paraszt gazdát, Zurecsky Jenő a gazdag legényt, Gábor László a szerelmes bojtárt és Szabó Károly a jubász gazdát sikerrel alakította. Ennyit a másorról! S ha néhol nem voltam elég figyelmes — ne érje gáncs fejemet! — bucsúzzanak meg, nagyilek! hölgyeim.

Program után — kell-e említenem? a kedves asszonyok a az édes lánykák erősebb reményekkel egyetemben a reggeli órákig maradtak.

A székely szövetség.

A marosvásárhelyi székelytársaság a következő cikket közlésére kért fel:

Alig lehet fontosabb hivatása a keleti határterületen társadalmi intézménynek, mint a székely érdekek védelmére és szolgálatára alakult székely szövetségnek, amely immár jóváhagyott alap-szabályok sorján kereti a kapcsolatot és szövetkezést minden székelyföldi kultúrális és közgazdasági alakulással, hogy együtt a legkülönbözőbb fellegűkkel és érdekek szerint működő programmal védelmébe vegye a keleti magyarságot.

Ezenél a munkánál minden magyar alakulásnak találkozni a a céllal rokonszenvezni kell, ha nem akar a hazatérés bűnébe esni szivtelen elzárkózása miatt.

A székely szövetség több mint 500 felhívást bucsúzott ki a székelyföldi kaszinók, polgári, tanítóegyletek, gazdakörök, szövetkezetek, nagyobb ipari és kereskedelmi érdeklődőkhöz, hogy a csatlakozó megkötött alap-szabályai szerint kötelekbe lépjenek s csekély évi 10 koronás tagdíjjal működésében anyagilag is támogassák.

Nem lehet, nem szabad elzárkózni e felhívás elől éppen most, mikor a nemzeti felbuzdulás keresztül tör minden akadályon Magyarország érvényesülése s bence a magyarság boldogságáért.

E hazarész, hová a székely szövetség működését rendeltetésszerűleg elsősorban kiterjeszti, sokat vesztett magyarországból, sokat ellenálló képességéből, jól lehetőségetek, még pedig erős tartóerőre kell legyen — az anyaországának.

S amig vesztett és mindig csak vesztett — fájdalom — nyakára nőttek a nemzeti érzések, azok között pedig különösen a céltudatos program szerint csoportosult és törekvő oláh-ság. Ugy, hogy Erdély legmagyarabb vármegyében is tért foglalt, tovább terjeszkedésre biztos alapot rakott. Rakott pedig kulturális és közgazdasági alakulásainak, hivatalba jutott egyeseinek erkölcsi és anyagi támogatásával. Lefoglalja a jelzőlogóját lekötötte az összes lefoglalható magyar birtokokat; iskoláit beépítte, missziáriusait beköltötte minden-hová, ahol csak egy kis talajt nyert, hová lábat megvesse.

Rosen Sáriánál, oláh agitátor. most orsz. képviselő, a magyarság nyílt ellensége (és mégis magyar törvényhozó) közelebb könyvet adott ki Bukarestben. Ebben statisztikai adatokkal világítja meg a magyarországi oláh-ság helyzetét, amint tért foglalt, terjeszkedik közgazdasági és kulturális szerveivel; szaporodik és dominál a hivatalokban és hadseregben... Adatait hittel érdemlő forrásokból, — tőlünk meríti.

Ebből mondja el, hogy 269 1/2-séget bódítottak el tőlünk.

És a haladás biztosítékát abban látja, hogy ami oláh intézmény van, az mind össze-fogott és összefog a közös cél biztosítására.

Tengeri pénzt és munkát, fanatikus lelkesedéssel, perczig sem lankadva hordnak össze. Vallásuk egyességét, politikai csoportosulásukat is erre használják ki. (A magyart ezek megosztják, sőt ellenségé teszik.)

Ez a példa kiáltó az! Halljuk, értsük meg és követjük.

Magyar pézsiószetek, kulturális és közgazdasági alakulások ha mind összefognak, megtörik, meg kell törni akaratauk az oláh-ság törekvéseinek, mert csak egy akarata a magyarság akarata lehet diadalt — Magyarországon.

De álljon is! Munkára azért miud, aki él, akikben magyar szív dobog, magyar vér csörgedez. Nekünk élni kell! Halljuk meg a székely szövetség hívó szavát, — sorakozzunk zászló alá.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A m. kir. gazdaságügyi miniszter Szabó G. György ösztöndíjjal járás-bíróvá jelölték ugyanoda jegyzővé nevezték ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Bálint Alajos somorjai adóhivatali tisztet Teleki Vilmos helyébe a csikszerepai kir. adóhivatalhoz helyezte át. Nevezett adóhivatást itt gyakorolnokokodott és első kinevezését itt kapta volt meg.

— **Véglegesítés.** A m. kir. pénzügyminiszter Ambrus Dénes csikszerepai kir. adóhivatal ideiglenes minőségű adóhivatali tisztet ezen állásában véglegesítette.

— **Hymen.** Dobál Antal gyimesközéplöki kereskedő február 23-án a csikszerepai törvényszéktársaság templomában oltárhoz vezette Szabó Deák Rózsikát Deák Elek egyházközségi főnőzetor kedves és szeretetreméltó leányát. Ekkéző után a Dobál Gergelyné elköltözt ebédre az új pár násztra ment. Sok szerencsét kívánunk!

— **Új ügyvéd.** Városunk ügyvédi karából egy kiváló telettség, jeles képzésű östörrel gyarapodott. Dr. Daradics Félix, lapunk belső munkatársa ugyanis az ügyvédi vizsgát a marosvásárhelyi ügyvédi vizsgálat bizottság előtt a napokban letette lényesen sikerrel a írodáját városunkban az (Apaffy M. utcában) nyitotta meg. Sok sikert, azaz sok pert kívánunk!

— **Kovács György** ügyvédjelöltet kiváló sikerrel kiállott szigorlati alapján f. évi február 25-én Kolozsvárt az államtudományok tudorává avatták.

— **Tombola-estély.** A Csikszerepa—zsógdó oltár-egyház 1905. március 4-én (szombaton) saját pénztára javára a Kossuth szálloda nagytermében tombola-estélyt rendez. Az estély iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A rendezőség fáradságtalan buzgólkodik a siker érdekében, ami ugy hisszük, az önzetlen munkát kíséri is fogja. Az estély este nyolc órakor veszi kezdetét. Belépőjegy 1 korona. tombolajegy 30 fillér.

— **Postai ügynökök felállítására.** A kereskedelmi miniszter Csikszerepa községben Lázárfalva község bevonásával és Tusnad községben Verebes község bevonásával postai ügynökök felállítását határozta el. Az előbbi községek összekötésében lesz a szentmártoni posta és táviróhivatal és a Kásonyfalva—szentmártoni köz-i köldönc postájáttal, az utóbbi pedig a tusnádúrdói posta és táviróhivattal és a brassó—gyimesi 246. számú kálau postájáttal. A postai ügynökség körletét, naponként legalább 3 órai szolgálatot végző hivatal a rendszerint csak postakézeltet teendőket végez. Az ügynökség vezetője lehet az illető községben lévő tanító, lelkész, jegyző, kereskedő, gazdász vagy más erre alkalmas 17 évet betöltött, erkölcsileg és politikailag kifogástalan, rendezett anyagi viszonyok között élő s kellő biztoniságot nyújtani képes egyén, kit a szolgálattal szerződésileg a posta és táviróigazgatóság biz meg. A postai ügynök tartozik a posta és táviróigazgatóság által kijelölendő bizottság előtt vizsgát tenni. Munkadíjátaléka mindkét ügynöknek évi 240 korona lesz, de biztosítékul 100 koronát tartozik készpénzben felstetni.

— **Tea-estély Csiksomlyón.** A Csiksomlyói Jótékony Nőgyesület március 6-án (szombati) pénztára javára változatos műsorral tea-estélyt rendez, melyre a t. érdeklődő közönséget ezton hívja meg.

— **Nyilvános köszönet.** A csikszerepai izraelita nőgyűlet febr. 18-iki, erkölcsi niki-ekben gazdag estélyen felülírték: Herzberg Károly 50 K., Tauinger Armin 25 K., Beok cs Spitzer Csikszerepa, Klein Károly, Klein Zsigmond Budapest, Venetiáner Mór és Wender David 20—20 koronát, Pauszóné Mikó Ilona urnó 18 koronát, Bellák Lipót, Ehrenreich Albert, Farkas László regáló bérlő, Friedländer Lajos, Friedländer Simon, Gross Béla Brassó, Grossmann Ödön, Janovits József Csikszerepa, Klein Sámuel Brassó, Klein Sámuelné, Maisei Bernát, Mezei Rezső, Smilovics Jakab, Dr. Szántó Samu, Szank Dávid Mármarossziget, Teichner Jakab Udvarhely, Ring Wolf és Wahnka és Tsa Budapest 10—10 koronát, Bokross Endre és neje, Kallós N. titkár Brassó, Nagy Gyula és Dr. Wasserman Jenő gyári orvos Gyimesközéplök 8—8 koronát, Botár Bálint állomásfőnök és neje, Dr. Fodor Antal, Fried Samu, Junger Sándor, Klein Zsigmond, Kohn Sándor és Pap Domokosné urnó 0—8 koronát, Barta Sándor, Beocse Imre főszolgabíró és neje, Bermann Wolf, Dobál Antal, Fried Hermann, Goldflüger Jenő, Goldschlag Orsias, Grünfeld Lajos, Guttmann Samu, Hamburg Arnold, Jakab Gyula, Kaucsaker Adolf Brassó, Laczus Károly, Lichtmann Ignác, Márer Benő, Mayer Lipót, Mező Lukács, Niesel Lőrincz, Potoczky Márton, Venetiáner Simon Beostorse, Wagner Richard és Weiss Ignác Temeavár 5—5 koronát, Darvas Sándor, Niesel Adolf és Steiner Nátán 4—4 koronát, Borl Miksa, Gingold József, Gottfried Benedek, Dr. Nagy Béni, Lichtmann N., Stern Emil, Svébel Marcell és Dr. Ujfalusi Jenő 3—3 koronát, Alberti Lajos, Bernát Izidor, Borsai Mór, Császár Sámuelné, Dr. Csiky József, Friedmann A., Göny Árpád, Jellinek Lipót, Kozma István, Nussbaum Lajos, Potoczky Gerő, Sámuel Herminia, Spitzer Ignác, Turletaub Helén, Vákár Lajos, Dr. Veress Sándor és Wollmann Samu 2—2 koronát, Gyöbö Gyula, Jancsó István,

Schimek Isráel, Szabó Miklós, Tarasi Sándor és Székely Ödön 1—1 koronát a így összesen 638 koronát. Ezen összeghez hozzászámítandó az estélyen jegyekből, kisorolt és elárusított tárgyakból befolyt 899 kor. 50 fillér s így az összes bevétel 1532 kor. 50 fillér, melyből levonandó a szükegazdál, nagymérvű befektetések és kiadások címén összesen felmerült 1209 kor. 48 fillér kiadás, maradt tisztajövedelem gyanánt 323 kor. 02 fillér. Fogadják ugy a felülírtakat, mint az egyes közreműködők, valamint az egylet estélyait sikeresen támogató cégek és igazgatóik a nevezetesen a Beok és Spitzer-cég, Ehrenreich Albert és Venetiáner Mór urak az egylet halál-san kiérdemelt köszönetét és elismerését!

— **Vegyes házasság.** Régi elismert dolog, hogy a szerelem hatalma nem ismer akadályokat, melyeket leküzdeni ne lehetne, ha az kölcsönös vonalzon alapul, bármily erős legyen is a válaszfal, melyet át kell törni. Ezt igazolja a csikszentimóni János János formás róm. kath fiatal legény és Mayerovics Eszter csinos zsidó lány este is, kik a mindkét részről szülőik tiltakozása ellenére is egymással polgári házasságra léptek a napokban. A nálunk szokatlan s talán egyedül álló eset ugy a közönségben, mint a vidéken nagy felhőtelt keltett, mert még arról sem szól semmit a fáma, hogy a két szerelmes pár legutóbb a netán szülőitől gyermekeknek mily vállalásban leendő neveltetése iránt megegyeztek volna.

— **Nyilvános köszönet.** A csiksomlyói Jótékony Nőgyesület március 6-án 25-én rendezett tea-estélyen felülírték: özv. Adorján Imréné, Albert Tibor, Ambrus Dénes, Dr. Balló István, Blógh Ferenc, Bálint György, Csató János, Dományócz Péter, Erőss József, Fazakas Gáspár, Dr. Fodor Antal, özv. Földes Józsefné, Jakab Antal, Kádár Mátya, Kassai Lajos, Karácsony József, Körsi Géza, Kálnoky János, Král, Király Henrik, Dr. Kolonics Dénes, Madár Imre, Marányi Kálmán, Mayer Lipót, Nagy Imréné (Csikszerepából), N. N. N. N., N. N., Pál Ferenc, Pál Ignác, P. Pál Kap. János, Rákosi, Salamon Erzsébet, özv. Szász Dumokosné, Salamon Alajos, F. Leó, P. Tima Lénne, Weger János, Wolf Károly. Ezenkívül még érlelműtáltak: özv. Földes Józsefné 3 tál süteményt, Ambrus Dénesné 2 tál süteményt, Blógh Istvánné 1 tál süteményt és Sánta Róza k. a. egy tortát. Ugy a felülírtok, mint a nem-szülő adakozók fogadják e helyen is a szegények és árvák nevében a Nőgyesület hála-köszönetét. A rendezőség.

— **Jegyzői nyugdíj választmányi tagok választása.** A vármegyei jegyzői kar a kör- és község jegyzői nyugdíj választmányba rendez tagoknak Kovács Béla mindszent, Pálffy András somlyói, Ferenczy Béla tusnádó, Löprez János kozmási, Tompos Károly ciszoldi jegyzőket. Póttagoknak Arpa Lajos dánfalvi, Ruck Ferenc szentimóni, Puskás Lajos csikszentgyörgyi jegyzőket választotta meg.

— **Alapszabályok megerősítése.** A földmívelési miniszter a Gyergyóalföldén és Tekerepatakon megalakult gazdakörök alap szabályait a működhetési jog záradékával ellátta. A helygyminiszter a vármegyei közönségeknek a vágyóhidak felállítás és a buavágás gyakorlás iránt alkotott szabályrendeletét szintén jóváhagyta.

— **Tüzoltóegyleti mulatság.** A csikvárdotlali és csabotlali önkéntes tűzoltó testület március 6-án (vasárnap) este a gyakorló iskola termében a tűzoltó parancsnok-ág védnöksége mellett saját pénztára javára szini előadással egybekötött zarkörül táncestélyt tart. Belépődíjak: Körszék 1 korona 60 fillér, zárt-zék 1 korona 20 fillér, állóhely 1 korona. Felülírtakat a jótékonyestély érdekében közönséggel fogad és hírleplapig nyugtáz a rendezőség. Kezdeté este fél 8 órakor Ételek és italok jutányos áron lesznek szállításra. Előadásra kerül „A betyár keudője” című népszimű 4 felvonásban Abonyi Lajosnál.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában hirt adtuk arról, hogy a földmívelési miniszter a takarmányzúzó-szögben szenvedő egyes gazdák kívánására kész vasuton szénát szállítanak. Ezen közleményünkbe a küldendő szénra ára métermázsánkiut 7 korona helyett sajtóhírből 2 koronában jeleztetvén az érdeklődők tájékoztatása végett zárkészesnek tartottuk a hibát ezenell helyreigazítani.

— **Az orrvadászat torjedése.** Igazán el lehet mondani, hogy az orrvadászat-eldorádója Csikvármegye. Nincs itt az orrvadászat meg-gátlására törvény, de még hatóság közönség sincsenek, kik képesek volnának és akarának is a teljes vakmerőséggel üzdött viaszalékek meggátlásában részt venni. Az utóbbi években különösen elharapódzott a nemesebb vadaknak csapdákul való pusztítása és ebben a legelső helyet foglalja el Rákos község és vidék. Ezen kívül több más község orrvadászai rendszeresen üzik ezt az embertelen mesterséget és leg-inkább tilalmi időben és ami még hitványabb dolog, magában a városokban is akad tisztviselő-féle ember, ki az így fogott vadakat — bármely időben — veszi és liferálja tovább minden lelkiismeret fordulás nélkül. Ezt különben a t. rendőrség régen lefelfedezte volna, mert hisz ott is sejtethetik, hogy ki az orrvadászok orgazdája. Nagy luku viaszalélek továbbá az egyes vármegyeszerte a kopók birkamódra szaporodnak az orrvadászok birtokában, de az előjárók lelkiismeretlenség folytán alig vesznek fel adózás ala kopót. Ez a lelkiismeretlenség pedig a vármegyei állategészségügyi alap-nak szakra menő kárt okoz éventék. Még

Faeladási hirdetmény.

Csikszentgyörgy—Háromtizes közbirtokosságának a község melletti Dakos oldal nevű erdőrezsében 200 drb kibélyezett és leszámított lucfenyő törzs a felsőszentgyörgyi községhezánál **folyo év március hó 10-én d. e. 9 órakor** nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Becsült haszonlatomég 231 köbméter. Kikiáltási ár 808 korona 50 fillér. Az árverés megkezdése előtt 10 százalék bánatpénz terendő le.

Az árverési és szerződési feltételek Magyar József tizesbírnál tekinthetők meg.

Magyar József,
tizesbíró.

Hirdetmény.

Az arányosított csikszentdomokosi közhelyeket az általános helyszínelési állapot szerint feltüntető Csikszentdomokos község 12. számú tjkre arányosítás következtében az 1869 évi 2579. számú szabályrendelethez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve amelyek az 1886. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényzettek a tényleges birtokos tulajdonságának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvényzettekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

Ezéből az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás Csikszentdomokos községben **1905. évi május hó 2-án d. e. 10 órakor** kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekelt felek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekjegyzői tervet ellen nemetlanú észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekjegyzőkönyvek végleges átalakítása után a téves átveetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre vonatkozó okadatolt előterjesztést kívánják tenni, hogy a telekjegyzői hatóság kiküldöttje előtt a külföldi határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekjegyzői bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. törvényzettek 15-18. és az 1889. évi XXXVIII. törvényzettek 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszeressék iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a helyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Végül felhivatnak azok, kiknek tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetőleg, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenkező esetben a helyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvszék, mint telekjegyzői hatóság. Csikszeredán, 1905. évi febr. hó 14. 1-3

Gecző Béla, kir. tisz. bír.

Árverési hirdetmény.

Ezzel közhírré tételük, hogy a kézdivásárhelyi és székelyudvarhelyi róm. kath. internátusok tulajdonát képező és a csikszentkirályi 1377. sz. telekjegyzőkönyvben A + 996, 97. és 998. hr. sz. a rajta levő épületekkel együtt (néhai főbírszélendő Buzás Mihály-féle) önkéntes és nyilvános árverésen el fog adatni a legtöbbet ígérőnek. Az árverés Csikszentkirály községhezánál tartatik meg, következő feltételek mellett.

1. Az árverés határideje **1905. évi április hó 3-ika delelőtt 9 órakor.**

2. A fenn körtfűrt ingatlan épületekkel együtt 5000 korona kikiáltási áron felül adatik el.

3. A venni szándékozó tartozik a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül előretenni.

4. A fizetés két részletben eszközölhető, fele összeg 1905. április 30-ikán, a másik fele 1905. május 31-ikén fizetendő.

5. A bánatpénz az utolsó részletbe számítottatik be.

6. Ugy az átlami, mint a községi adókat a megvétel idejétől kezdve vevő fizeti.

7. A bekebelezés összes költségét vevő hordozza; a szerződés a vétel ár teljes összegének kifizetése után állítatik ki s az elfogadás joga az erdélyi róm. kath. status igazgató-tanácsának tartatik fenn.

Székelyudvarhely, 1905. január hó 2-ikán.

Soó Gáspár,
igazgató.

(1-2)

SZŐLŐLUGAST

Áltessünk minden hás mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon. 1-10

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s minden oly ház, melynek fala mellett a legeszkélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legmenekőbb dísz, anélkül, hogy legközelebbi helyet is elfoglalja az egyébre használható részekből. Ez a legvalószínűbb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (ár mind kuszó természetű, mert nagyobb részben megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt) eddig Hol igazságnak alkalmas fajokat ártettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőeres idején a legkiválóbb munkatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja. Borfajú szőlőültványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok eszladi fogyasztásra 50 l. és feljebb oleo árban és „Delaware” sima, ártetéshez és ebből borimint.

Érmeleki első szőlőültvénytelep Nagykároly, (Bihar megye.)

Hirdetmény.

Alulírott birtokossági elnök közhírré teszem, hogy a Csikbánkfalva birtokosságán tulajdonát képező „Bolondos és Lovászó” nevű legelő terület egynált után következő 3 évre **1905. márcz. hó 12-én d. e. 9 órakor** Bánkfalva birtokosság házánál bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 900 korona azaz (kilenesztáz korona)

Árverésni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bánatpénz gyanánt letenni.

Az árverési feltételek alulírott birt elnöknel bármikor megtekinthetők.

Csikbánkfalva, 1905. évi február hó 20-án.

Botár János,
birtokossági elnök.

2-2

ELADÓK

1 drb pedálos és 1 drb közönséges **CZIMBALOM** jutányos árban. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala. 1-3

Eladó beltelek.

Csikszereda városában az egyik legszebb és legégszesegebb fekvésű **kőhazas beltelek** eladó 2500 forintért árvehető. Csím kiadóhivatalban megtudható. (1-2)

Széna és sarju

Öt melléki, legfőbb minőségű, nagyobb mennyiségben — **eladó** Csikszatászege **Simon Istvánnal.** 2-3

Kiadó földbirtok.

Csikmindszent községben és határán lévő, mintegy 200 hold szántó és kaszáló birtokom, melyből évenként 60 szeker szénát termő rét kiténő minőségű, a szántók pedig a községhez közel igen jól gondozott állapotban vannak, jövő **ápr. hó 1-től** számított **6 évre** használatba vehető.

A terjedelmes belsőségen jó állapotban lévő udvarház, jó kerítés és megújított gazdasági épületek vannak.

A bérlet köthető teljes gazdasági felszerelés átvételével vagy anélkül.

Felkérem a bérletni szándékozó egyesekeket, akár a községben alakuló társaságokat, hogy amennyiben komoly szándékuk van, a köteendő bérlet feltételeinek megbeszélése végett naponként a délutáni órákban szíveskedjenek felkeresni.

Csikszereda, 1905. február 16-án.

Becze Antal.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

férfiszabó üzletemet

1905. évi február 1-től áthelyeztem a **Lázár Domokos-féle** épületben, (a régi gyógyszerár helyiségében). — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve,

valgyok kész szolgálattal:

4-4

TAKÓ KÁROLY, férfiszabó.

A csikszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság

közhírré teszi, hogy eddigi üzletkörének érintetlen fenntartása mellett, működésait

a jelzálog-kölcsön üzletre is kiterjeszti

s e téren a versenyt az idegen pénzintézetekkel felveszi. — Intézzünknek az a törekvése, hogy egy a mérsékelt kamattal, mint a kölcsön kiutalások gyors és olcsó keresztállíttele tekintetében, különösen a gazdaközönség igényeit minél előnyösebben szolgálhassa s módot nyújtson arra, hogy a **minél méltányosabb feltételek mellett** nyújtott kölcsönökkel a romlást okozó terhes adósságoktól való menekülésre alkalmat adjon.

E végből a jelzálog kölcsönöknel **féleves kamat fizetési határidőt** szab, a kölcsöntöke visszafizetését pedig a kölcsönző tétszése szerinti részletekben engedélyezi. — Közvetíti a más intézeteknél fennálló **kölcsönök konvertálását** és **rendezését** is.

A kölcsönök biztosítását egyelőre csak a vármegye Csiki részein fekvő ingatlanok képezhetik. — **A legkisebb kölcsön 500 korona.**

Az igazgatóságának 1905. február 25-én tartott üléséből.

Dr. Fejér Antal,
ügyész-titkár.

1-3

Nagy Imre,
elnök.

ELADÓ

egy MÉHÉSZET

kedvező fizetési

feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítást ad a

KIADÓHIVATAL. 0-3

Köszvény és csúz ellen legsikeresőbb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGER-féle

Reparator

egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona.

Kapható a gyógyszerárakban.

Órakodjunk utánaotól.

Főraktár:

Kriegner György „Korona” gyógyszerára

Budapest, VIII., Kávin-tér. 6-13

MÜHLE VILMOS

os. és kir. udvari szállító **TEMESVÁRON.**

Mag-, növény-, rózsa-, fák stb.

... nagytenyészet. ...

Tenyésztőterület: 62 hold — 37 hektár.

Magvakból és virághagymákból a legjobbat.

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorkákat.

A legszebb fenyőféléket és cserjéket.

Képletkekkel bőven ellátott leíró katalogusok ingyen.

Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállítványhoz **Mühle tanácsadja a kertmívelésben**, a legjobb kertészeti kézikönyv, 1 ngy e n mellékeltetik. 4-12

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Csikszeredán kapható: **Albert Balázs és Fia** urak kereskedésében.

Nyomatott Csikszeredában, Savaboda József könyvnyomdájában. 1905.